

Освітні послуги у кризовий період: виклики та перспективи

Валентина Якубів

Основні виклики і проблеми

- втрати у матеріально-технічному та інфраструктурному забезпеченні
- втрати у навчальному часі (повітряні тривоги, онлайн чи змішане навчання)
- втрата мотивації учасників освітнього процесу (учнів до навчання, вчителів до роботи)
- погіршення психологічного стану учасників освітнього процесу
- зміни в контингенті вчителів та учнів
- погіршення якості та результатів навчального процесу

Перспективи вирішення проблем

- Психологічна допомога усім учасникам освітнього процесу
- Методична підтримка вчителів через курси підвищення кваліфікації
- Розвиток проектної діяльності
- Гнучке управління навчальним закладом в умовах кризи
- Ризик-менеджмент в освіті

Гнучке управління в умовах кризи

Основні завдання:

- 1) збереження і досягнення довгострокових пріоритетів
- 2) оперативне і ефективне тактичне планування
- 3) відкрита і своєчасна комунікація по вертикалі і горизонталі
- 4) менеджмент запобігання
- 5) менеджмент порятунку
- 6) оптимізація бізнес-процесів, цифровізація
- 7) лідерство і робота з командою**

Meet

Клас

Keep

Jamboard

Форми

Календар

Trello

Гнучке управління в умовах кризи

Основні передумови:

Сильний лідер

Добра команда

Сильний лідер

На практиці НЕ кожен Менеджер є Лідером!

КЕРІВНИК

- Адміністратор
- Доручає
- Працює за цілями інших
- План – основа дій
- Спирається на систему
- Використовує доводи
- Контролює
- Підтримує рух
- Професіонал
- Приймає рішення
- Робить справу правильно
- Той, кого шанують

ЛІДЕР

- Новатор
- Надихає
- Працює за своїми цілями
- Бачення – основа дій
- Спирається на людей
- Використовує емоції
- Довіряє
- Надає імпульс руху
- Ентузіаст
- Перетворює рішення
- Робить правильну справу
- Той, кого обожнюють

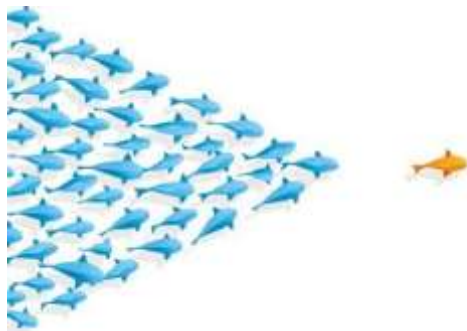

Щоб бути ефективним менеджером потрібно бути лідером!

ЛІДЕР

Людина, що бере на себе роль голови, керівника будь-якої соціальної групи, політичної партії, організації, суспільства в цілому.

Людина, наділена певним обсягом повноважень для того, щоб формулювати і висловлювати інтереси і цілі інших людей, мобілізувати їх на певні дії

5 рівнів лідерства

5 рівнів лідерства

Рівень 5 ОСОБИСТІТЬ	Повага. Люди підпорядковуються через те, ким ви є і що ви репрезентуєте	ЗАУВАГА. Цей крок залишається для лідерів, які протягом багатьох років плекали людей та організації. Одиниці дістаються сюди. Але лідери, яким це вдалося, впливають на людей і поза своїм земним життям.
Рівень 4: РОЗВИТОК ЛЮДЕЙ	Відтворення. Люди підпорядковуються через те, що ви зробили для них	ЗАУВАГА. Саме тут відбувається тривалий зріст. Ваша посвята розвитку лідерів забезпечить постійний ріст для організації та людей. Робіть усе, що можете, аби досягти цього рівня й залишатися на ньому.
Рівень 3: РЕЗУЛЬТАТ	Результати. Люди підпорядковуються через те, що ви зробили для організації	ЗАУВАГА. Саме тут більшість людей відчуває успіх. Їм подобається ви й те, що ви робите. Проблеми легко розв'язуються завдяки рушійній силі.
Рівень 2: ДОЗВІЛ	Взаємини. Люди йдуть за вами, тому що хочуть цього	ЗАУВАГА. Люди підуть за вами навіть туди, де у вас немає офіційної влади. Цей рівень перетворює роботу на приємність. Обережно, якщо ви занадто довго залишатиметеся на цьому рівні й не зростатимете, багато добре мотивованих людей почнуть відчувати тривогу.
Рівень 1: ПОСАДА	Права. Люди підпорядковуються вам, бо зобов'язані це робити	ЗАУВАГА. Ваш вплив не поширюється за межі ваших службових обов'язків. Чим довше ви залишатиметеся тут, тим вища змінюваність кадрів і тим нижчий бойовий дух

Як рухатись до вершини лідерства?

Чи існує ідеальний лідер?

Ідеальний лідер.....?

Соціальний портрет ідеального керівника. За даними опитування hh.ua, для більшості «білих комірців» стать і сімейне становище начальника значення не мають. Тим не менше, кожен третій хотів би працювати під керівництвом чоловіка середнього віку. Дещо менше половини вважають, що керівник повинен бути успішним не тільки в кар'єрі, але й у особистому житті. У ідеалі він повинен бути одруженим і мати двох дітей.

Ідеальний керівник.....?

Стиль керування

**Чи існує ідеальний
лідер?**

ІДЕАЛЬНИЙ ЛІДЕР - ЦЕ МІФ

1) потрібні різні лідери для різних поколінь

2) потрібні різні лідери для різних організацій

3) потрібні різні лідери для різних ситуацій

1. РІЗНІ ЛІДЕРИ ДЛЯ РІЗНИХ ПОКОЛІНЬ

+ покоління X

+ покоління Y

+ покоління Z

2. РІЗНІ ЛІДЕРИ ДЛЯ РІЗНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Усі організації різнобарвні

СВІТ «ФІОЛЕТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

світ "своїх" людей, друзів, віри у щось спільне, "світ магії"

---

10 % людей живе у фіолетовому світі

Фіолетовий світ – це світ сімейного бізнесу

Лідер: підтримуючий, з індивідуальним підходом лідер - «лідер-друг, мама, тато»

СВІТ «ЧЕРВОНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

світ "сильних і хитрих людей", які
завжди праві!

---

20 % людей живе у червоному
світі

Червоний світ – це
авторитаризму, бюрократії
(бюджетні організації)

Лідер: рішучий,
«єдиноправильний»,
авторитарний управлінець

СВІТ «СИНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

— “світ порядку, чітких правил й справедливості”

— 40 % людей живе у синьому світі

— Синій світ – це світ "правильних - наших" і "неправильних - ворогів"

— Лідер: відповідальний, справедливий керівник, який все чітко планує і дотримується правил

СВІТ «ПОМАРАНЧЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

це світ з безліччю стежок з різними
можливостями, де **УСПІХ** - ключове
слово!

30 % людей живе у
помаранчевому світі

Помаранчеві орієнтовані на
майбутнє, не зупиняються на
досягнутому

Лідер: стратег, комунікатор,
харизматичний та надихаючий –
«тренер, що надихає»

СВІТ «ЗЕЛЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

це світ гармонії і спільного розвитку, побудований на ідеалах любові та взаєморозуміння

---

10 % людей живе у **зеленому** світі

Зелений світ приходить тільки в багаті місця, де першочергові потреби задоволені

Лідер: глобальне мислення, фасилітація, коучинг, емоційний інтелект – «турботливий садівник»

СВІТ «БІРЮЗОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

Бірюзовий світ не вірить, а знає:
все у світі взаємопов'язане

Це світ майбутнього.....

це світ організацій, які
саморозвиваються, а люди
співпрацюючи досягають
очікуваних результатів

Лідер ????????

3. РІЗНІ ЛІДЕРИ ДЛЯ РІЗНИХ СИТУАЦІЙ

- Надзвичайна ситуація – червоний лідер
- Хаос – синій лідер
- Застій – помаранчевий лідер
- Проблеми з корпоративним розвитком - зелений лідер

Яким лідером Ви є і яким хочете бути?

Лідерство = IQ * EQ * VQ

IQ – рівень розумового інтелекту

Професіоналізм,
особиста ефективність,
вміння приймати рішення,
стратегічне мислення,
делегування, відповідальність

EQ – рівень емоційного інтелекту

Управління емоціями,
розуміння емоцій інших, емпатія,
ефективна комунікація, надихання
та мотивація

**VQ – рівень енергетичного
інтелекту**

Фізичний стан, внутрішня
енергетика, внутрішня мотивація,
надійність, вміння вирішувати
проблеми

Робота з командою

- Згідно сучасній концепції І Адізеса «**PAEI**» існують чотири необхідних менеджменту вітаміни, які він назвав «функціями менеджменту»
- Адізес стверджує, що в ефективній організації повинні бути представлені усі чотири управлінські функції:
  - **P** – орієнтована на результати,
  - **A** – адміністративна,
  - **E** – підприємницька,
  - **I** – інтеграційна.

Функції P A E I

- **Функція P — орієнтація на результат**, яка забезпечує виконання основних завдань організації.
- Бути зорієнтованим на результат – передбачає чітку орієнтацію на досягнення кінцевого результату будь-якими зусиллями.
- Виконання завдань та досягнення мети організації – це основа функції P.
- Функція P робить організацію ефективною у короткостроковому періоді

Функції Р А Е І

- **Функція А — адміністрування**, яка забезпечує раціоналізацію.
- Бути оптимізованим - це означає не витратити сили даремно, систематизувати процес управління, досягати успіху і визначити механізми його досягнення.
- Адміністрування — систематизація і організація справи так, щоб ресурси не витрачалися даремно.
- Функція А робить організацію раціональною у короткостроковому періоді

Функції Р А Е І

- Для того, щоб підприємства були ефективними тривалий час необхідно задіяти функцію Е.
- Функція Е - це стратегічне планування.
- Треба зрозуміти, що планування — це не розробка плану дій на завтра, а те, що треба робити сьогодні, в світлі того, що очікується отримати завтра.
- Функція Е робить підприємство ефективним у довгостроковій перспективі

Функції Р А Е І

- Функція І робить організацію оптимізованою в довгостроковій перспективі.
- Злагожденість і гармонійність в системі.
- Функція І, яка допоможе усвідомити органічну взаємозалежність на підприємстві, називається **інтеграцією**.
- Функція І робить організацію раціональною у довгостроковій перспективі

Код Адізеса

- Адізес вважає, що якщо керівник старанно виконує одну з цих функцій, то обов'язково ставить під загрозу яку-небудь іншу.
- Код Адізеса, має широке застосування. За його допомогою можна аналізувати життєві цикли організацій, детально вивчати процес рішень і функціональність організаційних структур.

«Керівник Р Ххх»

- **«Керівник Р».** Як такий керівник управлятиме? Безперечно, це буде самий кращий фахівець; настільки продуктивний і добросовісний, що він не забариться піднятися по кар'єрних сходах. Проте він не займається адмініструванням і контролем (функція А), не генерує нові ідеї (функція Е), не створює команду (функція І).
- Отже, ця людина — виконавець. Він працює день і ніч, приходять в офіс першим і йде останнім. Він ненавидить засідання, бо у нього завжди багато подій і немає часу на пусті розмови.

«Керівник Р Ххх»

Ознаки недостатності вітаміну «Р»:

- Людина одночасно робить кілька справ
- Людина часто прокрастинує з виконанням завдань
- Людина часто не доводить до кінця розпочаті справи
- Людина вважає, що найважливіше процес, а результат може залежати від зовнішніх чинників

«Керівник А Ххх»

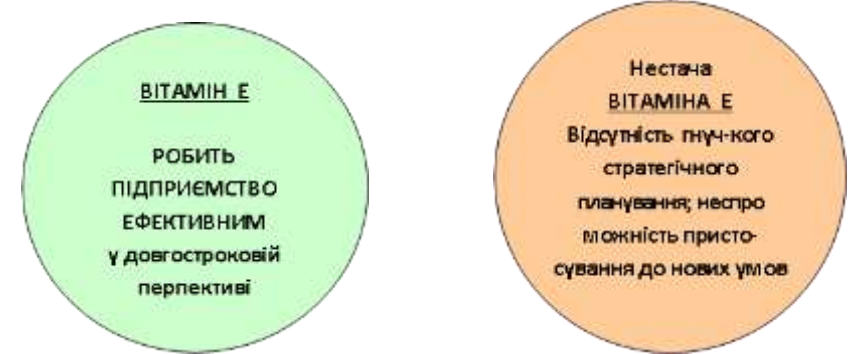
- **«Керівник А».** Це яскраво виражений адміністратор. Відсутні функції Р, Е, І. Йому не цікаво, що роблять його підлеглі, важливо, як вони це роблять. Він і його співробітники приходять і йдуть з роботи вчасно. При цьому керівник не дуже заглиблюється у те, що вони роблять, головне, щоб все було за встановленим розкладом. Підприємство може в результаті стати банкрутом, і це теж відбувається „вчасно”. Такий керівник регулярно організовує і проводить наради. Це здебільшого прототип справжнього бюрократа, який керує виключно по інструкції.

«Керівник А Ххх»

Ознаки недостатності вітаміну «А»:

- Людина часто запізнюється на зустрічі, наради
- Людина часто запізнюється з виконанням завдань
- Людина часто не доводить до кінця розпочаті справи
- Людина вважає, що найважливіше результат, а процес – це випадковість

«Керівник Е Ххх»

- «Керівник Е» — прототип, що цікавиться ідеями. Це мрійник і творча натура. Даний архетип керівника найбільш небезпечний вранці в понеділок, після вихідних, відпустки і тригодинного перельоту в літаку. Саме тоді він генерує нові ідеї і нові можливості.
- Він організовує засідання з колегами, та часто ніхто не знає, коли вони проводитимуться. Такого керівника можна назвати ще і палієм — це іскра, з якої постійно займається полум'я.

«Керівник Е Ххх»

Ознаки недостатності вітаміну «Е»

- Людина вважає, що організація функціонує у непередбачуваному і змінному світі, тому стратегія розвитку - це модно, але не ефективно
- Впродовж останніх 2-3 років у людини чи в організації все стабільно, незмінно

«Керівник I Ххх»

- «Керівник I» головним чином зосереджений на співробітниках і на їх відчуттях.
- Це «політик», для якого найважливіше зовнішня гармонія в колективі.
- Йому необхідно, щоб його підлеглі з ним погоджувалися або хоч би вдавали, що погоджуються.

«Керівник I Ххх»

Ознаки недостатності вітаміну «I»:

- Відсутність командного духу, взаємодопомоги, взаємодоповнюваності у колективі
- Людина орієнтується лише на доброму особистому результаті, а не загальній меті
- Незадовільний психологічний клімат

Проблема в тому, що всі функції не може виконувати 1 людина

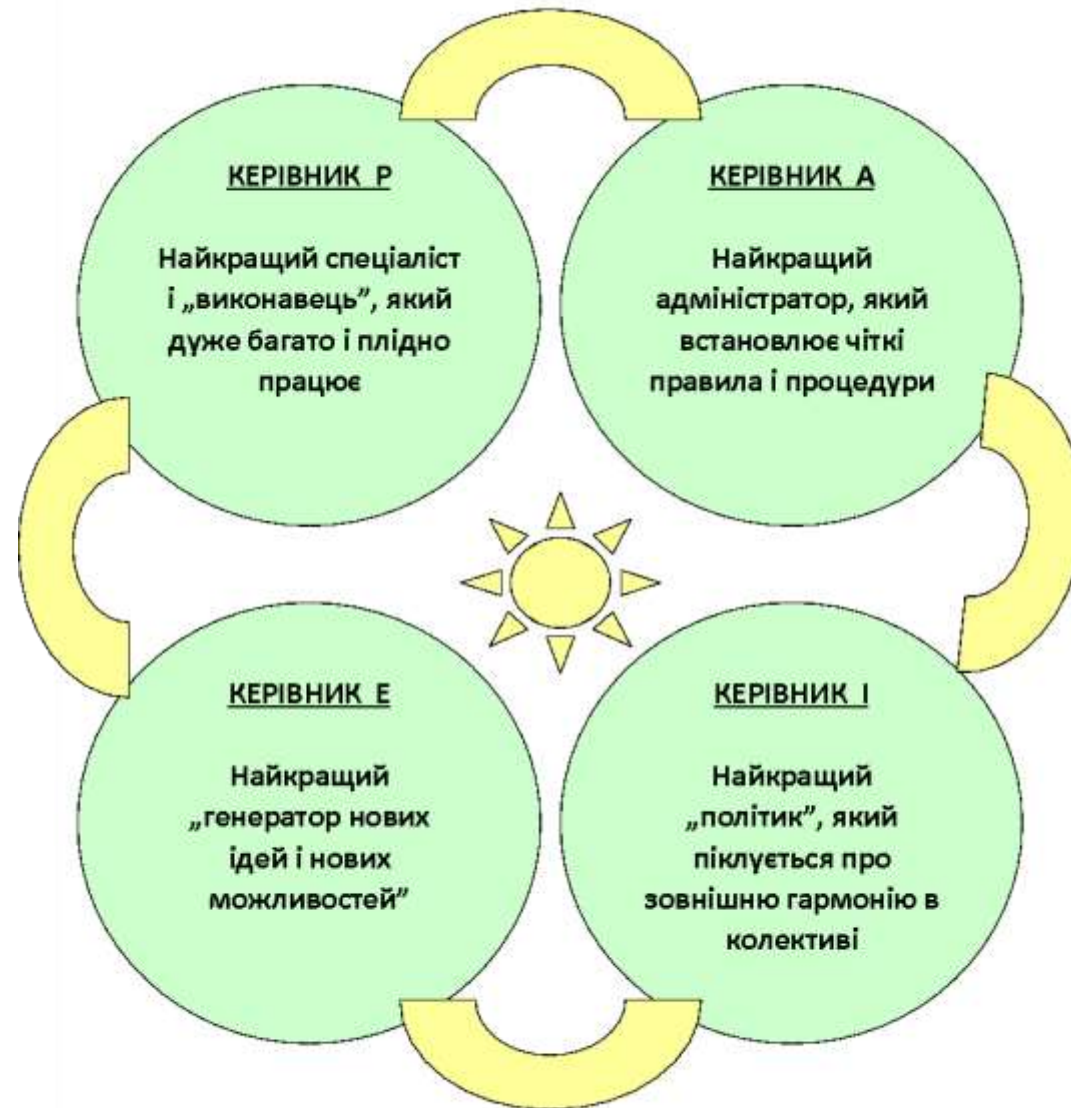

Рис .5. „Образи керівників ”, у яких є гіперболізованою одна з чотирьох функцій менеджменту за концепцією Адізеса

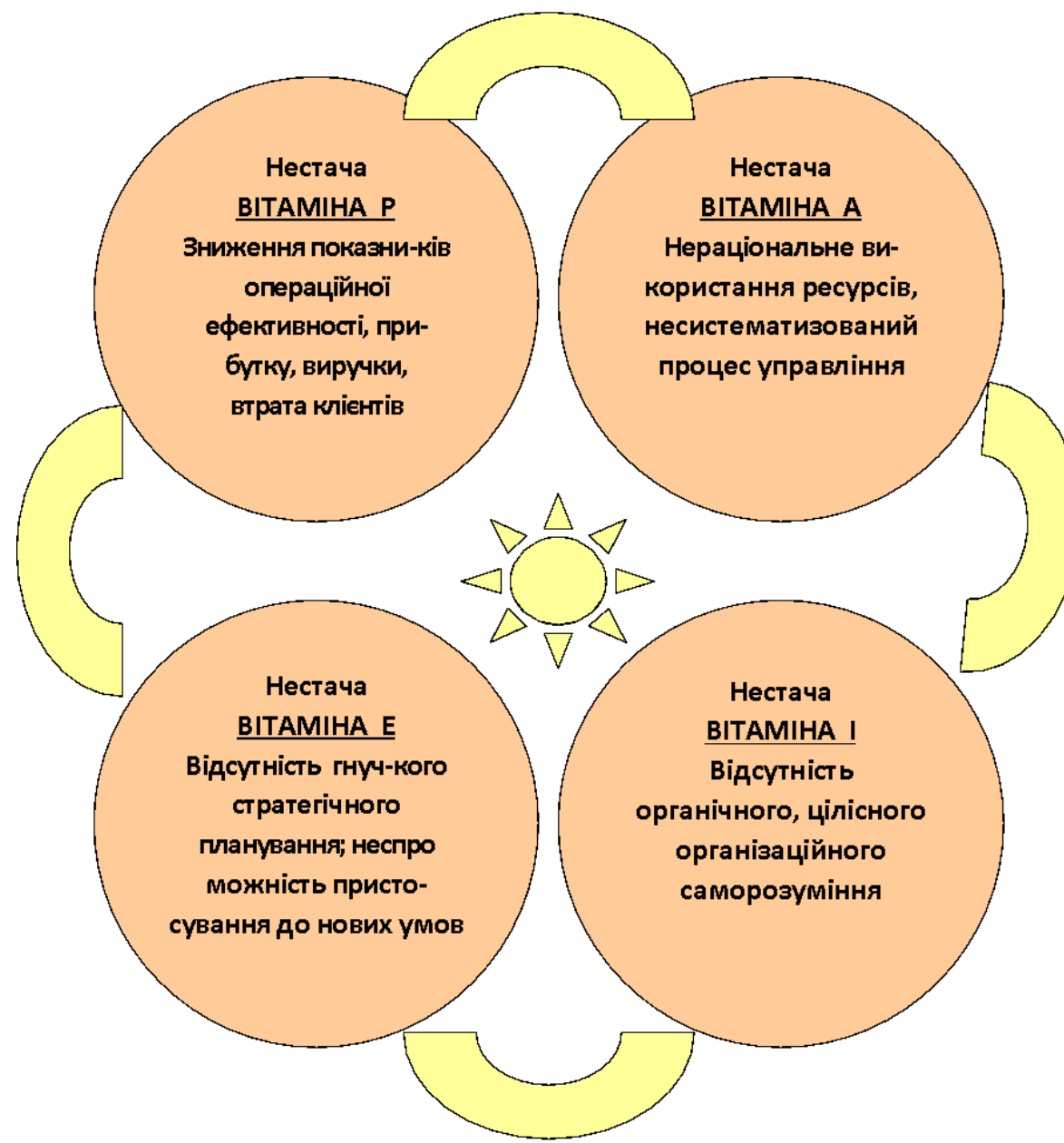

Рис..4. Прояви нестачі на підприємстві відповідних функцій менеджменту за концепцією І. Адізеца

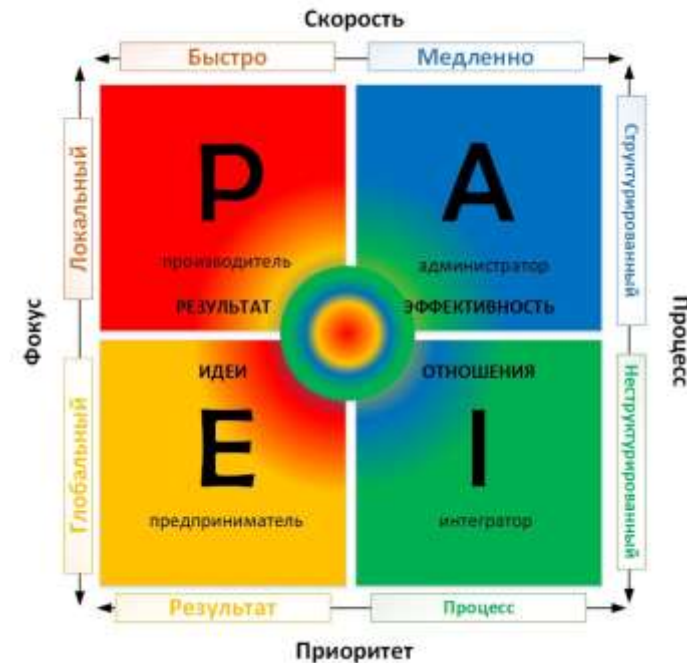

Ефективний менеджер має мати розвинуті або розуміти усі «функції-вітаміни»

РАЕІ			
Р	Виконавець	Результативність	Короткостроковий період
А	Адміністратор	Ефективність	
Е	Стратег	Результативність	Довгостроковий період
І	Інтегратор	Ефективність	

Код Адізеса **PAEI**

- Кожна людина має свій особистий код
- **pAEi**
- **pAei**
- **PaEi**
- **Paei**
- **paEi**
- **paei**

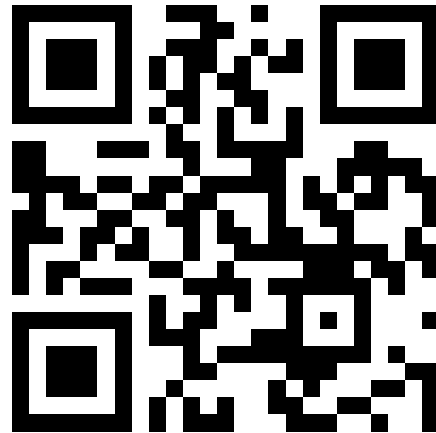
- Модель Адізеса **PAEI** показує яким чином можна створити взаємодоповнюючу команду, при цьому вона визначає, яка з управлінських функцій (ролей) буде домінувати на тій чи іншій стадії життєвого циклу підприємства.

Проаналізуйте своє оточення **РАЕІ**

	Код (Р А Е І)
Я	
Мій заступник (колега) 1	
Мій заступник (начальник відділу) 2	
Мій заступник (начальник відділу) 3	

Код Адізеса **РАЕІ**

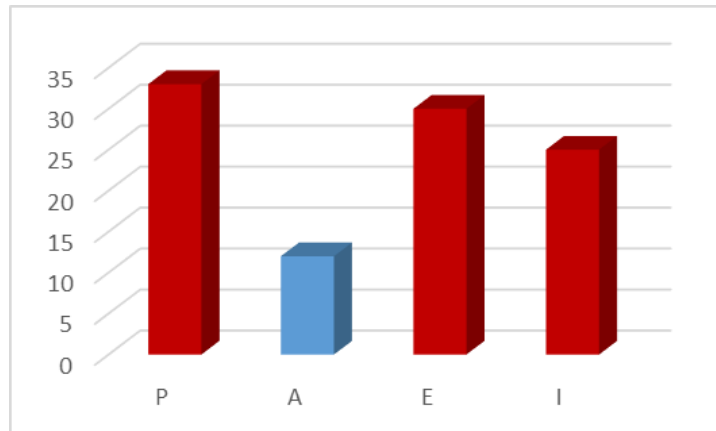
- Тест на визначення коду Адізеса
  - <https://imexpert.info/paei>

Код Адізеса **РАЕІ**

- Тест на визначення коду Адізеса

РАЕІ

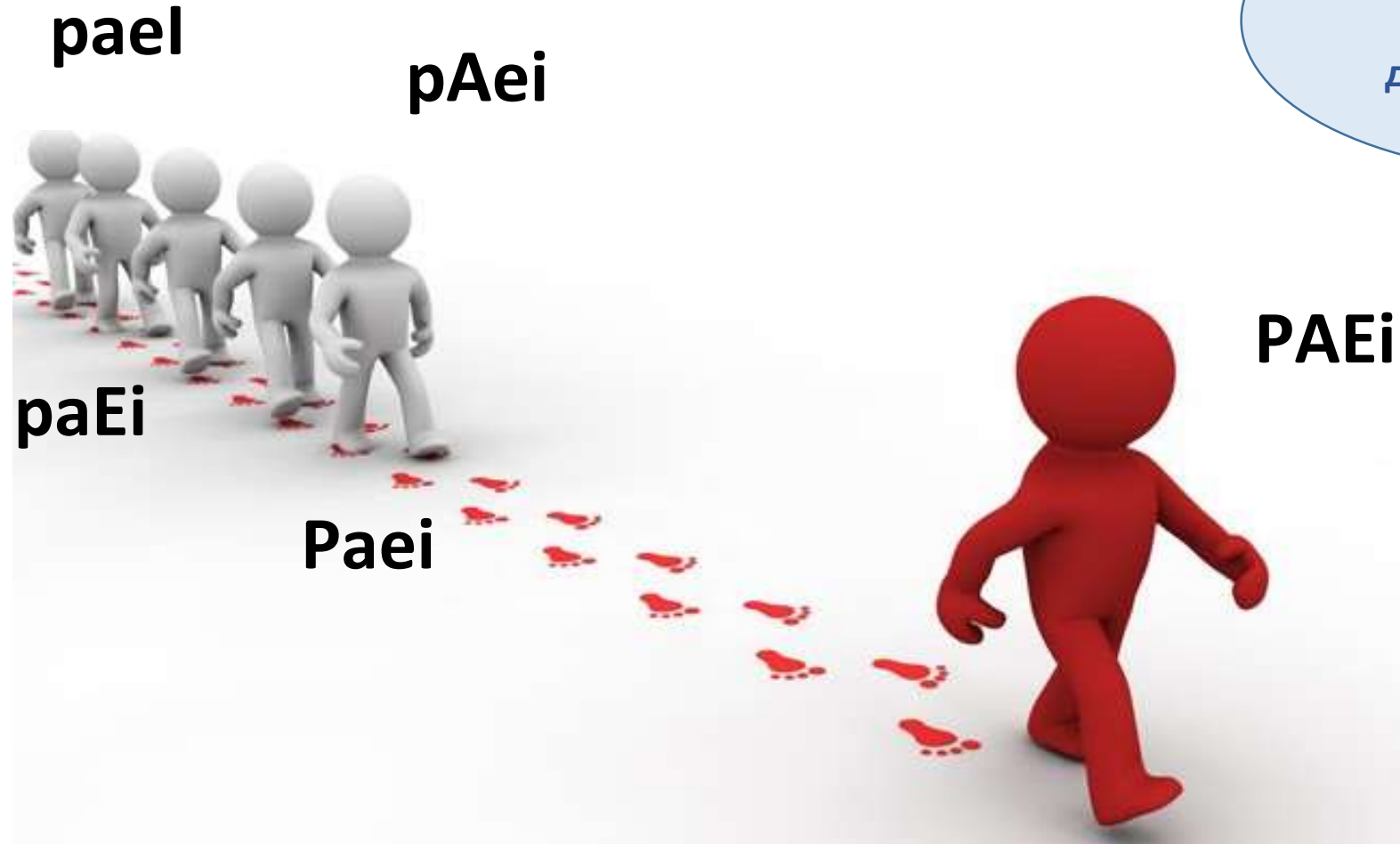
2018

РАЕІ

Ваши результати	
Спеціаліст:	41
Адміністратор:	33
Предприиматель:	24
Інтегратор:	22

2022

Оптимальний варіант в умовах ризик-менеджменту

Не беріть у команду людей подібних на Вас, а тих, що доповнюватимуть Вас

Сильна команда

- Що таке команда?
- **Яка мета командоутворення?**
- Для кого потрібно командоутворення?

Командоутворення

Лідер

- Особисті характеристики
- Професійні здібності

Команда

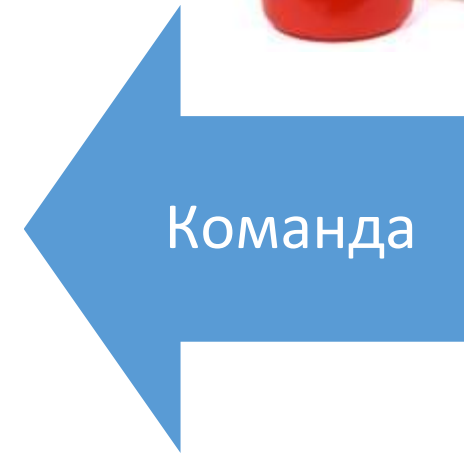
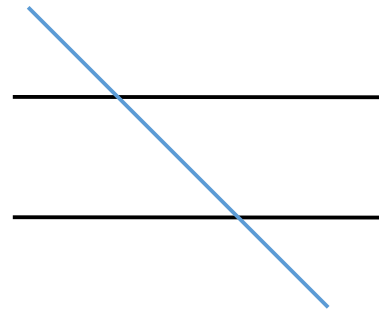
- Особисті характеристики
- Мотивація
- Професійні здібності

Бажання працювати в команді

- Командний дух
- Вміння і бажання працювати командою

Командоутворення

На ділі частіше діють **групи людей**, які переслідують власні цілі, кожен бачить у групі себе головним, але не кожен готовий нести відп

В ідеалі **команда** – це люди з певними вміннями та знаннями, люди, які взаємодоповнюють один одного у виконанні певного завдання, пов'язані єдиним задумом, які прагнуть до виконання спільних цілей та розділяють відповідальність за досягнення цих цілей.

Які 7 якостей роблять хорошого командного гравця?

- № 1. Співпраця
- № 2. Гнучкість
- № 3. Надійність
- № 4. Підзвітність
- № 5. Активне слухання
- № 6. Орієнтований на навчання та зростання
- № 7. Високий емоційний інтелект

Ефективний лідер в умовах викликів і проблем

3. Формувати команду лідерів

2. Підібрати людей готових працювати в команді

1. Бути успішним лідером

Корисні матеріали

